

การตกแต่งลวดลายบนผลิตภัณฑ์เซรามิก

ผลิตภัณฑ์เซรามิก สามารถเพิ่มความสวยงามและมูลค่าได้ โดยการตกแต่งพื้นผิวให้เกิดลวดลายและสีสัน การตกแต่งให้เกิดลวดลายและสีสนั้นมีทั้งเทคนิคและวิธีการแบบงานประติมากรรมและงานจิตรกรรมต่าง ๆ เช่น การปั้นแปะ การแกะลาย การฉลุลาย การเขียนลวดลาย การเคลือบสีให้เป็นลวดลายต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งแต่ละวิธีจะให้ลักษณะและความสวยงามที่แตกต่างกันไป ในที่นี้จะกล่าวถึงเทคนิคและวิธีการตกแต่งลวดลายแบบงานประติมากรรมเท่านั้น

1. วิธีปั้นลอยตัว (Round Relief)

วิธีนี้เป็นการปั้นงานที่มีรูปทรงลักษณะมองเห็นได้รอบด้าน งานประติมากรรมลอยตัวที่สมบูรณ์ในตัวของมันเองจะมีฐานสำหรับตั้งอยู่ด้านล่าง ถ้านำไปใช้ในการตกแต่งหรือประกอบงานอื่น ๆ อาจใช้วัสดุอื่นเป็นฐานได้

ที่มา Chinese Glazes , First published in Great Britain 2000 by A & C Black (Publishers) Limited ,page 37

2. วิธีปั้นแปะหรือปั้นนูน (Embossing)

วิธีปั้นแปะใช้เพื่อการสร้างรูปแบบลวดลาย โดยการใช้เนื้อดินสีเดียวกันหรืออาจใช้เนื้อดินสีอื่นก็ได้ เช่น การทำลวดลายมังกรของโถงมังกรจังหวัดราชบุรี ขนนกสุกของเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน เป็นต้น

3. วิธีตกแต่งแบบนูนสูง (High Relief)

รูปแบบงานลักษณะนี้ จะเป็นงานที่มีฐานรองรับอยู่ด้านหลัง ฐานที่รองรับอาจเป็นแบบระนาบหรือโค้ง วิธีการนี้มักถูกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ลวดลายบนพื้นผิว และเป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ของงานเครื่องปั้นดินเผาที่มีผิวราบหรือโค้งเรียบ ทำให้สามารถมองเห็นภาพเป็นมิติชัดเจน

ที่มา The Ceramic Spectrum : a simplified approach to glaze & color development, Krause publications, page 204

4. วิธีตกแต่งแบบนูนต่ำ (Bass Relief)

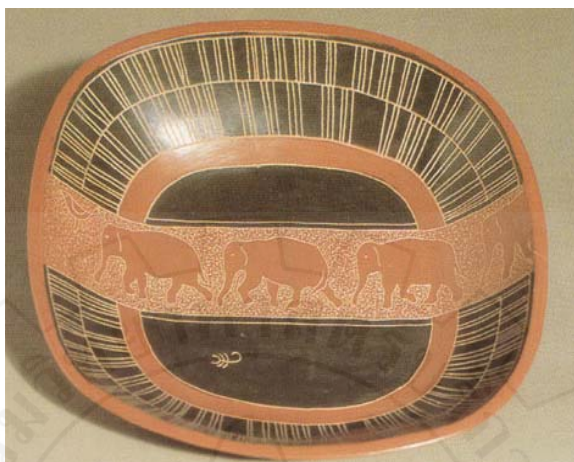
รูปแบบงานลักษณะนี้จะอยู่สูงจากพื้นราบหรือโค้งเรียบ มีลักษณะคล้ายงานประติมากรรมนูนสูง แต่ความสูงต่ำในภาพหรือลวดลายนูนต่ำ จะถูกลดลงให้กระชั้นชิดกันมากกว่าแบบนูนสูง และโดยรอบของภาพหรือลวดลายจะยังคงความสูงจากพื้นหรือฐานที่รองรับไว้บ้างพอประมาณ เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ที่มา Chinese Glazes , First published in Great Britain 2000 by A & C Black (Publishers) Limited ,page 113

5. วิธีการขูดหรือขีด (Incising)

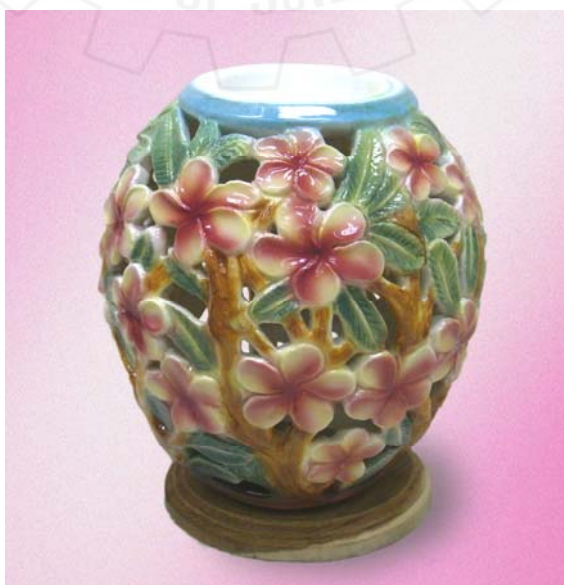
รูปแบบงานลักษณะนี้ จะมีลักษณะลวดลายจมอยู่ในพื้นผิว เป็นวิธีการเก่าแก่วิธีหนึ่งที่สมัยโบราณนิยมใช้ตกแต่งผิว โดยการใช้โลหะปลายแหลมขูดหรือขีดให้เป็นลวดลายต่าง ๆ บางทีอาจใช้ไม้ขูดแบบหวี สร้างลวดลายเส้นต่าง ๆ ทำให้ได้ลวดลายเป็นเส้นลึกลงไปบนพื้นผิว เมื่อนำมาตกแต่งด้วยน้ำยาเคลือบ จะทำให้เห็นลวดลายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ที่มา CERAMIC FORM DESIGN & DECORATION REVISED EDITION, RIZZOLI INTERNATIONAL PUBLICATIONS, INC. , page 178

6 การแกะลาย (Carving)

การตกแต่งวิธีนี้ จะทำให้ลวดลายมีความสูงต่ำแตกต่างกันไป เกิดเป็นมิติของลวดลาย พัฒนามาจากการตกแต่งลวดลายแบบขูดหรือขีดลาย

7. วิธีกดดินเป็นรอย (Stamping)

เป็นวิธีที่นำเอาวัสดุที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น เปลือกไม้ เปลือกหอย ก้อนหินหรือสิ่งประดิษฐ์ขึ้น เช่น แม่พิมพ์ต่าง ๆ กดลงไปบนผิวงานเครื่องปั้นดินเผาที่ต้องการลวดลาย อาจเป็นลายซ้ำ ๆ หรือผสมผสานให้เป็นลวดลายต่าง ๆ เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาแต่โบราณ

ที่มา The Craft and Art of Clay ,Fourth edition published in 2003 by Laurence King Publishing Ltd , page 114